
Pokud se nezmění podmínky financování, může pražská věda přestat existovat

---

Pokud se do roku 2020 nezmění podmínky financování, může pražská věda přestat existovat, varují rektori

Pražské vysoké školy trápí nedostatek financí na výzkum a vývoj, shodli se dnes na tiskové konferenci rektori ČZU, ČVUT, UK, VŠE a VŠCHT Praha. Přísun peněz ze státního rozpočtu se nezvýšil už od roku 2011 a s navýšením se nepočítá ani pro léta 2014 až 2016. Má-li zůstat český výzkum na evropské úrovni, je nezbytné navýšit jak objem prostředků ze státního rozpočtu, tak objem prostředků plynoucích ze soukromé sféry, zdůraznili rektori.

Výdaje na výzkum a vývoj v ČR činily v roce 2012 částku 72,4 mld. Kč, tedy 1,9 % HDP. Tento podíl sice Českou republiku řadí před většinu bývalých socialistických zemí, ale až za vyspělé skandinávské země, Německo či Rakousko, kde se dlouhodobě pohybuje nad 3 %. Podpora výzkumu a vývoje ze státního rozpočtu v roce 2012 činila 26 mld. Kč (0,7 % HDP). Tato částka se sice v porovnání s rokem 2001 zdvojnásobila, ale již od roku 2011 zůstává neměnná a podle vládou schváleného rozpočtu se s jejím navýšením nepočítá ani pro příští tři roky.

„Znepokojující je ale i střednědobý výhled, jenž je povinnou součástí státního rozpočtu a který předpokládá dokonce dramatický pokles finančních prostředků. Například prostředky, které jsou určeny na institucionální financování vědecké práce na vysokých školách, poklesnou v průběhu tří let ze současných 9 miliard korun o celou jednu miliardu, což vysoké školy vystaví mimořádně nepříjemné situaci,“ řekl prof. RNDr. Václav Hampl, DrSc., rektor Univerzity Karlovy.

Rektor ČVUT prof. Ing. Václav Havlíček, CSc., zároveň upozornil na to, jak nepříznivě pro české vysoké školy vychází srovnání se zahraničím: „Zatímco příjmy stagnují, náklady na výzkum a vývoj stále rostou. Naše vysoké školy kupují drahé přístroje za úplně stejné ceny jako univerzity z vyspělých zemí. Přitom naše financování ze státního rozpočtu nelze nazvat jinak než nedostatečné. Jen pro srovnání – švýcarská prestižní Eidgenössische Technische Hochschule Zürich dostává ze státního rozpočtu nominálně stejnou částku jako my, ovšem my ji dostáváme v korunách a oni ve švýcarských francích.“

Podle rektora České zemědělské univerzity prof. Ing. Jiřího Balíka, CSc., by na univerzitách měl probíhat zejména základní výzkum, neboť vysoké školy disponují velkým množstvím kreativních studentů, aplikovaný výzkum pak může být realizován v komerčních firmách. Rektori se nebrání ani větší podpoře excelentního výzkumu, podle nich je však obtížné jej v tuto chvíli definovat. „Kdo pozná, co se vyplatí v tuto chvíli podporovat? To lze určit až na základě

dlouhodobého procesu. Objevy totiž nepřicházejí třeba pravidelně v 10 hodin, je za nimi vždy mnoho práce," prohlásil prof. Ing. Richard Hindls, CSc., dr. h. c., rektor Vysoké školy ekonomické v Praze.

Rektor Vysoké školy chemicko-technologické prof. Ing. Karel Melzoch, CSc., připomněl, že vysokým školám z rozpočtu odčerpávají peníze na výzkum také podniky, které by na něj měly spíše přispívat. Česká republika totiž aktuálně ze státního rozpočtu výrazným způsobem (až 20 % prostředků na výzkum a vývoj) financuje vědecké a výzkumné aktivity v podnikatelském sektoru a z toho až 85 % prostředků pak putuje do soukromých podniků. Na druhé straně k financování výzkumu a vývoje na vysokých školách přispívají tuzemské soukromé firmy ani ne jedním procentem.

Zároveň rektor Melzoch upozornil na znevýhodnění pražských vysokých škol, které dosud mohly jen omezeně čerpat z evropských fondů, zatímco v regionech rostou z dotací obří vědecká centra. „Pokud se do roku 2020 něco nezmění, může pražská věda přestat existovat.“